

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	สยามรัฐ		
Date :	13 ส.ค. 2553	Page :	5
		No :	53140252

ทันตกรรมเคลื่อนที่เพื่อประชาชน ผู้ด้อยโอกาสฯพอ.ลว.อ.สังขละบุรี(3)

๑ อารีรัตน์ แซ่ตั้ง

Sr0452@yahoo.com

ตอนที่แล้วหรือก็คือตอนที่สองของการเขียนเล่าถึงการได้ร่วมเดินทางไปทำงานถวายต่างพระเนตรพระกรรณสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) พระผู้ทรงก่อตั้งมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ พอ.สว. ด้วยพระราชหฤทัยที่จะทรงช่วยเหลือประชาชนในถิ่นทุรกันดารยากจนในเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บที่แทบจะไม่มีโอกาสไปถึงหมอได้ทันทั่วทั้งที่ หรือกระทั่งหมอจะเข้าไปถึงชาวบ้านอย่างรวดเร็ว ก็ยังยาก

ในตอนนี้หรือเป็นตอนที่ 3 โครงการหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่เพื่อประชาชนผู้ด้อยโอกาสในเขตท้องที่ทุรกันดารของหน่วยแพทย์พอ.สว.ก็จะเล่าถึงวันที่สองของการปักหลักรักษาผู้ป่วยที่หมู่บ้านเดิมต่อไปอีก เป็นเรื่องการรักษาโรคในช่องปากเช่นเดิม โดยคณะคุณหมอผู้มีจิตอันเป็นกุศลมีจิตแห่งความเป็นผู้เสียสละ

ด้วยเพราะตั้งใจในการที่จะมีส่วนร่วมเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ถวายเป็นพระราชกุศล พร้อมกับผู้มีจิตใจอย่างเดียวกันคือคณะของชาวออฟโรด

เข้าประมาณ 08.30 น. เมื่อเก็บสัมภาระลง

กระเป๋ารียบร้อย ก็เดินออกจากที่พักแรมไปยังที่ตั้งหน่วยทันตกรรมฯ นั่นคือ ศาลาประจำหมู่บ้าน

คราวที่แล้วลืมบอกไปว่า การออกหน่วยครั้งนี้มีเวลาปฏิบัติงานเพียงครึ่งวัน เพราะอีกครั้งวันหลังต้องเดินทางไปยังหมู่บ้านต่อก็คือบ้านที่ไล่ป่า ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ 2

ภาพแรกที่ปรากฏทำให้สะกิดใจหวนคิดว่า นี่เราออกมาทำหน้าที่ซ้ำกว่าคนอื่นเขาเลยหรือนี่ เพราะสิ่งที่ปรากฏผ่านตา คือ ภาพที่ทุกคนทั้งแพทย์ คณะทันตแพทย์ ตลอดจนสมาชิกออฟโรด ต่างอยู่ในสภาพเตรียมพร้อมทำงาน ทุกคนต่างขะมักเขม้นช่วยเหลือซึ่งกันและกันพร้อมเพรียงอย่างที่ตั้งใจคาดไม่ถึง คุณหมอนั่งประจำอยู่ที่เก้าอี้ ใกล้กันมีเตียงโคมไฟ และอุปกรณ์ทันตกรรมครบครันเป็นเครื่องมือที่ทันสมัยเฉกเช่นที่ติดตั้งรักษากันในโรงพยาบาลในเมืองใหญ่ เพื่อเตรียมรักษาเด็กๆ และชาวบ้านยากจนกำลังประสบทุกข์อันเกิดจากโรคในช่องปากอย่างโรคฟัน เป็นต้น ที่มายืนรอต่อคิวกันแล้ว

หลังจากที่ผู้ป่วยผ่านการคัดกรองโรคว่าควรทำอะไรกับช่องปากแล้วก็จะส่งตัวผู้ป่วยไปรอคิวเข้ารับการรักษากับคุณหมอที่นั่งประจำบูธนี้ จากการ

กฤษฎา จงสกุล

และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ละก็คงจะไม่ได้สัมผัสถึงคุณค่าของการให้เพียงนี้

กลับมาที่บรรยากาศรอบๆ หน่วย นอกจากบริการตรวจรักษาโรคทั่วไปแล้ว ณ มุมหนึ่ง มี อ.ณรงค์ สุสุวรรธ ซึ่งเป็นทันตแพทย์กับครอบครัวประจำบ้านอีกประมาณ 4-5 คน กำลังนั่งคุยกันเรื่องความรู้ในการแบ่งปัน ก็มีโอกาสได้ไปนั่งฟังด้วย

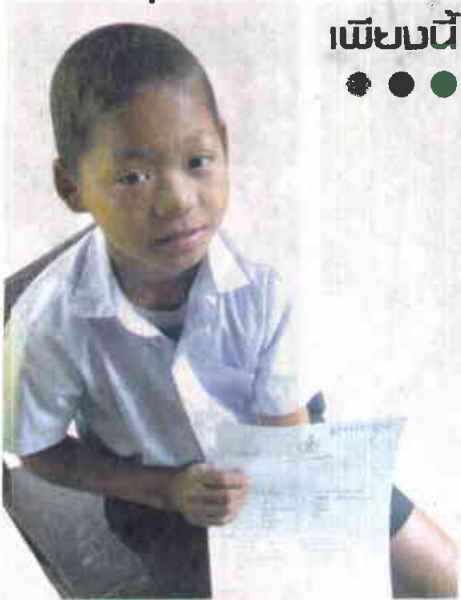
อ.ณรงค์สอนตั้งแต่บิบบยาสีฟันว่าให้บิบบเท่าเม็ดถั่วเขียวก็พอ ไม่ต้องบิบบเติมแปรง การแปรงควรแปรงฟันขึ้นลง และแปรงลิ้นด้วย นอกจากนี้ อ.ณรงค์ยังสาธิตวิธีการแปรงอย่างถูกวิธีให้คุณครูได้ดูด้วย ส่วนอีกเรื่องที่ อ.ณรงค์พูดให้ฟังในวงสนทนาและมีประโยชน์มาก คือเรื่องที่ได้นำเสนอไปเมื่อตอนที่ 1 แล้ว ขออนุญาตข้ามผ่าน

หลังจบวงสนทนา กิจกรรมต่อไปเห็นเด็กๆ มุ่งกันเต็ม คือ มุมลูกโป่ง สมาชิกออฟโรด เฉพาะกิจ 2-3 คนกำลังก้มหน้าก้มตาบิดลูกโป่งเป็นรูปต่างๆ ให้กับเด็กๆ เช่น เป็นหมวกสูง เป็นดาบ เป็นดอกไม้ พอเด็กๆ ได้รับก็หัวเราะชอบใจ ใบหน้าที่เปื้อนไปด้วยรอยยิ้มพร้อมแววตาที่เปล่งประกายสื่อให้เห็นถึงความสุขที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับของเล่นเป็นลูกโป่งสีสันสดใสแล้ว คนที่ได้ดาก็พากันไปเล่นฟันดาบกัน บางคนได้หมวกก็

● ● ●
ถ้าไม่ได้ออกมาทำงาน
ถวายเป็นบุญ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาส
ราชนครินทร์ และ
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย
ลักษณ์ อัครราชกุมารี
ละก็คงจะไม่ได้สัมผัส
ถึงคุณค่าของการให้

แบบนี้

● ● ●

สังเกตส่วนใหญ่คุณหมอมองจะให้ชุดหินปูน อดฟัน
ก่อนฟัน แล้วแต่กรณี เมื่อรักษาเสร็จก็จะต้องไปรับยา
แต่ถ้าไม่มียาทางหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ฯ มูลนิธิ
พอ.สว. จะแจกแปรงสีฟันและยาสีฟัน

เดินมาถึงที่ตั้งหน่วยครูหนึ่ง หยุดยั้งดูความ
เคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้คนต่างมี
กิจกรรมที่แตกต่างออกไป บางคนกำลังยื่นรอคัดกรอง
โรค บางคนกำลังนอนให้คุณหมอรักษา บางคนรักษา
เสร็จแล้วก็เดินไปรับยา รับแปรงสีฟัน ที่มีลูกแล้วก็
อุ้มลูกเหินบ่อมาต่อคิวตรวจโรค รวมทั้งโรคทั่วไป
ซึ่งในครั้งนี้นอกจากจะมีการรักษาโรคในช่องปากแล้ว
ยังมีหมอกฤษฎา จงสกุล เป็นหมออายุรกรรม สามารถ
ตรวจโรคทั่วไปได้ด้วย

ที่บ้านเกาะสะเต็งไม่มีผู้ป่วยคนไหนเป็นหนัก
ถึงขั้นต้องส่งต่อไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลตามอำเภอ

เดินสำรวจภายในหน่วยเรียบร้อย แอบชำเลื่อง
ไปเห็นว่รอบๆ หน่วยบรรยากาศดีคึกคักไม่แพ้กัน บริเวณ
โดยรอบมีตั้งแต่รักษาผู้ป่วยโรคทั่วไปชาวบ้านต่อคิวยาว
ทีเดียว ชาวบ้านมารักษาหลายโรค อาทิ กลาก เกลิ้น
ปวดหัว ปวดตามเข่งตามขา บางคนก็เป็นโรค เรือรัง
เป็นต้น และด้วยที่ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยง
ไปจึงฟังภาษาไทยไม่ค่อยรู้เรื่อง ทำให้มีปัญหาเรื่อง
การสื่อสาร แต่ก็สามารถแก้ปัญหาได้โดยให้เด็กๆ ซึ่ง
ส่วนใหญ่ฟังภาษาไทยรู้เรื่องมาเป็นล่าม ทุกๆ คนไม่
น้อย

ในทางกลับกันทุกคนพยายามสื่อสารให้เข้าใจ
ถ้าไม่เข้าใจก็ยิ้มหัวเราะเป็นภาษากายบ่งบอกว่าไม่รู้เรื่อง
ซึ่งดูแล้วทั้งคุณหมอชาวบ้านมีความสุขมาก

อาจเรียกได้ว่าช่วงเวลาไม่ถึงครึ่งวันพวกเราทุก
คนสามารถสัมผัสได้ถึงความสุขจากการให้ และถ้าเรา
ไม่ได้ออกมาทำงานถวายสมเด็จพระเจ้าพี่นาง
เธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สวมหมวกไว้บนหัวไม่ปลິงเล่นไม่ยอมให้หมวกหลุดบางคนได้ดอกไม้ก็ถือดอกไม้ไปทอดขณะทำฟันด้วย ดูน่ารัก สดใส ใส่ชื่ออย่างแท้จริง

เด็กๆ เหล่านี้ไม่รู้แน่นอนว่าที่สัมผัสความสุขในวันนี้ด้วยเพราะพระมหากรุณาธิคุณ แต่นั่นเห็นจะไม่สำคัญเท่ากับความทุกข์ที่ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทรงต้องการให้เกิดขึ้นแก่คนไทยทั้งประเทศ ไม่เว้นแม้แต่ชุมชนเล็กๆ ในป่าในเขาอย่างที่หมู่บ้านเกาะสะเดิงแห่งนี้

เห็นชาวบ้านและเด็กๆ มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพช่องปากที่ดีและมีความสุขเช่นนี้ ก็คลายความกังวลได้ระดับหนึ่งว่าพวกเขาจะได้ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บอีก

เรื่องราวที่ถ่ายทอดให้ผู้อ่านอ่านทั้งหมดนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเช้าของวันที่สองที่หมู่บ้านเกาะสะเดิง ซึ่งเป็นบรรยากาศระหว่างการออกหน่วยตรวจทันตกรรมเคลื่อนที่ฯ ในช่วงท้ายขณะที่ทีมงานกำลังเก็บอุปกรณ์เครื่องมือทันตกรรมเพื่อโยกย้ายไปหมู่บ้านเป้าหมายที่สองนั้น มีโอกาสได้พูดคุยกับนายฉันทภูมิ รัตนภูมิ เลขาฯ นายก อบต.ไล่โว่ เพื่อนำข้อมูลทั้งทางด้านภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชาวบ้านมาฝากกับผู้อ่านแบบครบถ้วนกระบวนความ

นายฉันทภูมิ เล่าให้ฟังว่าหมู่บ้านเกาะสะเดิงเป็นหมู่ที่ 3 ใน ต.ไล่โว่ อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 305 คน ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยงไป หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่ากะเหรี่ยงไฟ อาชีพคือทำไร่ทำนา วิถีชีวิตต้องกับธรรมชาติเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์

เลขาฯ นวมก อบต. กล่าวว่ ด้านชีวิตความเป็นอยู่เรื่องน้ำใช้น้ำภูเขา และลำธารหน้าหมู่บ้านชื่อโรคี ซึ่งคำว่า "โรคี" แปลเป็นไทยว่า ดินน้ำ ส่วนไฟฟ้าได้จากแผงโซลาร์เซลล์ ในหมู่บ้านมีทั้งหมด 2 แผง แต่จะใช้เฉพาะในงานสำคัญๆ หรืองานสาธารณะเท่านั้น ตามบ้านเรือนไม่มีไฟฟ้าใช้ ในเวลากลางคืนจะใช้เทียนและแสงสว่างจากพระจันทร์ให้แสงสว่าง

"พวกเราปลูกข้าวปลูกพืชไร่และใช้ชีวิตแบบพอเพียง ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก และถ้าเหลือจึงนำไปขาย ที่นี่ไม่มีโรงสีข้าว มีแต่ครกกระเดื่องน้ำ เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเรียบร้อยแล้วก็จะนำข้าวมาตำเพื่อกะเทาะเปลือกออกกลายเป็นข้าวกล้องที่ไม่ได้ขัดมีประโยชน์มาก ซึ่งถือว่าเป็นอะไรที่ธรรมชาติมาก ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีใดๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง" นายฉันทภูมิกล่าวด้วยสีหน้าสดใส

นายฉันทภูมิ บอกอีกว่า ด้วยพื้นที่มีต้นหมากขึ้นหนาแน่น เราจึงเห็นคนในหมู่บ้านนิยมเคี้ยวหมากมากตั้งแต่คนวัยชราจนถึงวัยรุ่น ซึ่งเป็นสาเหตุของฟันผุด้วย และที่สำคัญพื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่ที่มีโรคมาลาเรียแพร่ระบาดมาทางน้ำ เมื่อดื่มดื่มน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะก็อาจเป็นโรคมมาลาเรียได้

ยื่นคุยกับเลขาฯนายก อบต.ไล่โว่ ได้ข้อมูลพอสมควรแล้ว จึงขออนุญาตออกสำรวจในส่วนต่างๆ ของหมู่บ้าน ซึ่งมีเวลาอยู่เพียงน้อยนิดจึงไม่ค่อยได้อะไรเสียเท่าไร เพราะจะต้องเดินกลับมาทักรับประทานอาหารกลางวัน พอรับประทานอาหารเช้าของขึ้นรถเสร็จ พวกเราทั้งแพทย์ ทันตแพทย์ ทีมงาน พอ.สว. และขบวนรถออฟโรดบางส่วนและส่วนใหญ่เดินทางสู่หมู่บ้านต่อไป แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ต้องโบกมืออำลามุ่งหน้าสู่กรุงเทพมหานครเพราะติดภารกิจ

ภารกิจสนองพระมหากรุณาธิคุณด้านการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ โดยเน้นเรื่องของโรคในช่องปากของมูลนิธิทันตแพทย์ พอ.สว.จากส่วนกลาง คณะแพทย์ ทันตแพทย์ และคณะออฟโรดในพื้นที่จุดแรกถูส่งอย่างสมบูรณ์แบบด้วยความสุขที่เกิดแก่ทุกคนทุกฝ่ายเตรียมพร้อมเดินทางไปสู่พื้นที่ต่อไป

ส่วนการเดินทางสู่หมู่บ้านต่อไป คือ หมู่บ้านที่ไล่ป้า มีสมาชิกร่วมชะตากรรมเพิ่มอีก 1 คน คือ นายพิชัย สายวันดี สัมภาษณ์เบื้องต้นทราบว่าเป็นพนักงานมาลาเรียชุมชน

สำหรับนายพิชัยนอกจากจะได้เห็นวิธีการตรวจมาลาเรียจากเขาแล้วเขายังเล่าประเพณีท้องถิ่นของชาวกะเหรี่ยงไปให้ฟังด้วย บอกได้คำเดียวว่าข้อมูลเพียบ

ไม่ว่าข้อมูลจากนายพิชัย หรือบรรยากาศการเดินทางและการรักษาผู้ป่วยที่หมู่บ้านที่ไล่ป้าจะน่าสนใจแค่ไหน แต่จะให้เล่าในตอนนี้นคงไม่ได้ เพราะเนื้อที่หมดแล้ว

เอาไว้ติดตามตอนหน้าจะดีกว่า

